

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő részletekben: Kézdivásárhelyi tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadó hivatal: Kézdi-Vásárhelyi az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Fejedelmi látogatások.

A legközelebbi napokban Bécsbe érkezik a császár királyunk látogatására. Ferencz József király a fejedelmi látogatót az alkalomhoz méltó módon fogja fogadni és megtesz minden előkészületet, amint az e rendkívül fontos látogatásnak a legjobban megfelel. A monarchia népei és különösen Magyarország nagy meglepetéssel és érthető büszkeséggel tekintenek az orosz uralkodó látogatása elé. A császári koronázás óta ez az első látogatás, melyet az orosz birodalom ura egy szomszédos állam uralkodójánál tesz és Magyarország büszkesége e nagyszerű eseménynél onnan ered, hogy a császár legelső és legfontosabb eseménye: Ferencz József királyt megtisztelni látogatásával. Magyarország egy nagy békemunkával van elfoglalva s elfeledett mindent, ami kellemetlent útjába vezetett a történelem. Elismeri, hogy utazásával a császár szintén egy jókora darab békemunkát végez és hogy a két uralkodó személyes érintkezése a békének hasznos lesz, a világ békét biztosítani fogja. A minden oroszok csárja ezt a biztosítást hozza Bécsbe és ez zálogát képezi Európa nyugalmanak és békéjének, az osztrák-magyar monarchia békés haladásának és fejlődésének, amely monarchia gazdasági fejlődését külső bonyodalmak nem fenyegetik. Ezen értelem-

ben üdvözli Magyarország a békés értelemű császár látogatását a legszívélyesebben és csak azt az egyet sajnálja, hogy nincs módjában a felséges látogatót magánál, saját fővárosában tisztelni.

Ehhez a jelentőséges fejedelmi találkozáshoz nem sokára egy másik, ha lehet még jelentősegebb találkozás fog minden valószínűség szerint esatlakozni: Ferencz József király látogatása Károly, román királynál. Nem az a körülmény teszi e látogatást jelentőssé, hogy a hatalmas meglátogatja a kevésbé hatalmas és nem békés értelem és barátságos szomszédság megállapítása ezél. E két előkészítő állapotban a két uralkodó már évek sora óta tulesett. De nyughatatlankodik a Balkán. Folyton pöfög, bugyborékol, mint holmi boszorkány-üst és senki sem tudhatja, hol lázad fel a legközelebbi pillanatban a féken tartott szenvedély és okoz leküzdhetlen bonyodalmakat. Balkán államok integritását mindig védtük és jóakarunkat mindenki szemében ismételtén bebizonyítottuk, de a kiszámíthatatlan elemek zavarják a nemzetek megbízhatóságát és az uralkodók személyes barátsága kezd teljesen biztos zálogként szolgálni. Román szomszédainktól épen nem irigyljük e megtisztelő fejedelmi látogatást, sőt örülünk neki és reméljük, hogy az odavaló féktelen elemek azt az egyedül lehetséges tanulságot fogják ab-

ból meríteni, hogy Romániának a legjobb, leghékebb és legbarátságosabb lábón kell állnia Ausztria-Magyarországgal, ha királyának akaratával párhuzamos reményeket istápol.

Sándor, Szerbia ifjú királyának budapesti látogatása is immár biztosabb kilátásba jutott. A két ország, Magyarország és Szerbia közvéleményét lassan, de biztosan készítik elő ez eshetőségre és tudni óhajtják, mint fognak fel innen is, tulnan is e látogatást. Ami Szerbiát illeti, ott az egész közvélemény egyetért e látogatással. A Drina partjain ohajtják e látogatást és opportunusnak, magától értendőnek tartják azt. Itt Magyarországon pedig azzal az örömmel és lelkesedéssel fogadják Sándor szerb királyt, melyre a békészerető Magyarország csak képes és rajtunk nem fog mulni, hogy e látogatást a királyra és népére nézve feledhetlenné tegyék.

Szeptemberben királyunk hű barátja és szövetségese, a német császár is el látogat hazánkba. A két jóbarát, ha lehet, még szorosabbra fűzi a baráti köteleket és a magyar nemzet vágyva várja a pillanatot, — írja a „Pester. Correspondenz,” — melyben lelke mélyében örvendve üdvözölheti a rokonszenves német császárt.

TÁRCZA.

Szabadszöld.

(Vége.)

Ez utóbbi állítást nem oszthatom teljesen, elgyedett beszélgetésbe Ney apó; szociális intézményeinek befolyása alatt a betegségek is fogytak, de tény, hogy meg nem szűntek; Szabadszöldön is vannak betegek, de nincsenek szegényeink, sem betegek, sem egészségesek. Nem is léteznek a tömeges soradás ama gyűlhelyei, melyeket ott künn kórházaknak neveznek. Intézetek, hol betegek magukat különös gondozás mellett ápolathatják, vannak, s ezeket különösen nehéz műtétek eseteiben keresik fel, berendezés és bánásmód tekintetében teljesen az önk „előkelő betegek” részére berendezett gyógyhelyeikhez hasonlítanak.

E közben elfáradtunk a kocsikázásban, a minégy óra után, a kocsis kényelmessége és csendes járása északra érhető. Neyék tehát azon ajánlatot tették, küldenek haza a kocsit, s tegyük meg gyorsan az utat hazáig, mit szívesen fogadtunk. A fuvarozási vállalat egyik állomásánál megállottunk, ott hagytuk a járművet, tova haladtunk az árnyas fasorok közt, melyek Éden völgy utczát szegélyezik. Így jobban volt alkalmunk a csinos magánházakat közelebről megtekinteni, melyek bár mindannyian ama sajátságos, félig a mórra, félig a görögre emlékeztető éden völgyi építészeti modort tüntetik fel, különben azonban sem nagyságban, sem felszerelés-

tekintetében egymáshoz nem hasonlítanak. E villák kiváló báját, csodálatosan kedves kertjeik képezik válogatott fákkal, hihetetlen virágpompájukkal, szökőkutakkal s különböző szelídített állatokkal, — különösen kis majmok, papagájok, diszpityókék és más éneklő madarakkal, — melyek e kertekben a körülöttük ujjongó gyermekek közt sürgölődnek. Meglepett az utcák rendkívüli tisztasága, minék főként annak tulajdonítják, hogy az önmozgó kocsik feltalálása óta semmiféle vonó-állat Szabadszöld városainak utcáin a port nem kavargat fel és szemetet nem hagy.

„Itt tehát nincsenek lovak?” kérdém; mire felvilágosítottak, hogy igen is vannak, még pedig igen nagy számban s kiválóan nemes faj; azonban csak a város határára kívül, a szomszédos réteken, ligetekben és erdőkben teendő sétalovaglásoknál használják őket.

„Ez azonban itt nagyon drága fényezés-lehet,” vélekedék atyám. A ló maga s a mit megesszik, olcsó lehet; minthogy azonban az emberi erő Szabadszöldön a legdrágább, nem tudom elképzelni, miként tudná egy szabadszöldi család a lovastartás költségeit viselni. Vagy pedig a munkások ez osztálya kivételképpen kevesebb fizetést kap?”

„Ez alig volna nálunk lehetséges, — felelé mosolyogva Ney ur, — mert ki akarna ez esetben Szabadszöldön lovasz lenni? Nekünk az istállóban alkalmazottaknak ugyanazon átlagos jövedelmet kell juttatnunk, mint más munkásoknak és ha ama hét párpa gondozóinak, melyeket családunk használatára tartok a fuvarozási vállalat istállóiban, nyugati fo-

galmak szerint kellene fizetnem, úgy erre összes jövedelmen sem volna elég. De nagyon egyszerűen fejthető meg a talány az által, ha a löstállóban előforduló munkát is gépek segítségével végzik, minek folytán teljesen elegendő lesz 50 állat mellé egy ember. Hitetlenül rázza fejét? Majd ha látja, hogy alig néhány perc alatt géppel mozgásba hozott, henger alakú kefével tükrötisztára tisztítanak egy lovat; hogy mily rövid idő alatt tisztítják meg a legnagyobb istállót a ganajtól s minden szeméttől seprőink és vízvezetékeink, hogy mikép lesz a takarmány gép segítségével az állatok közt kiosztva: úgy nem csak ezt, de azon tényt is megérti, hogy Szabadszöldön a „lovászok” is művelt gentlemanek, üzletemberek, oly tiszteltek és becsültek, mint a többiek.”

Ilyen beszélgetés között értünk haza, hol jól megreggeliztünk s némely ügyeket végeztünk. A már leirtohoz hasonló ebéd után gazdáinkkal újlag az Éden-tóhoz hajtottunk, hol mindenekelőtt a nagy operába néztünk be, melyben e napon egy szabadszöldi zeneköltő művét adták. Előttünk ez nem volt új dolog, mert azon számos szabadszöldi zeneművek egyike, melyeket külföldön is gyakran adnak elő nagy tetszés között. Meglepett azonban a nézőtérnek sajátságos — minden szabadszöldi színházban egyforma, — berendezése. Az ülőhelyek szinkor alakjában tetemes magasságig emelkednek, a tető oszlopokon nyugszik, melyen át a külső levegő szabadon ömlik be. 10,000 ember ilykép kényelmesen elfér az ily nagyobb színházakban, a nélkül, hogy bennük hőség vagy rossz levegő volna.

Az országos ipari kongresszus.

Már hetek óta serényen folynak az ezredéves kiállítás, alkalmából szeptember hó 21. 22. és 23. napjain rendezendő gyáripari kongresszus előmunkálatai. Az eddigi értekezletek a kiállítási csoportbeosztás alapján több összefüggő csoport, illetve rokoniparág képviselőinek részvételével tartottak. Tekintve azonban az iparosság, de különösen a gyáripar körében jelentkező és mindegyre fokozódó érdeklődést, a kongresszus vezetősége indítatva érezte magát az egyes szűkebb iparágak képviselőit külön szaktanácskozássra felhívni, mely alkalommal tág tér nyílik az egyes szakmákat külön-külön érdeklő speciális kérdések alapos megbeszélésére. Lehetőségig mellőzve a gazdaságpolitika nagy alapvető kérdéseit, ezen kongresszus főképen az egyes iparágak szorosabb értelmében vett fejlesztését vagy a fejlődést gátló akadályok elhárítását vette fel programjába. Az idevonatkozó és határozattá emelendő konkrét javaslatok végrehajtását a kongresszust rendező országos iparegyesület fogja eszközölni.

Az ipari kongresszus iránt meglévő nagy érdeklődés legjobb fokmérője azon több száz jelentkezés, mely eddig már az ország kiválóbb iparosai részéről beérkezett. Ezen országos értekezlet imponáns keretére enged to. ábbá ama tény következtetni, hogy három külön tervezett szakkongresszus, egészen ide csatlakozva, ennek keretében öhajítja az illető szakma kívánságait érvényesíteni. Javaslatok is szép számmal jöttek, bár azok zöme e hónap folyamán várható. Érdekes adatként emeljük ki, hogy a munkaviszony és általában a munkásügyet érintő szociálpolitikai kérdések számos felszólalás tárgyát képezték, a melyek aztán összeváltva néhány önálló javaslatban fognak a kongresszus napirendjén szerepelni. Megjegyezzük, hogy az orvoslást igénylő ügyet, a megoldást igénylő kérdést épen nem szükséges a maga teljességében kimeríteni, elég egy rövid levélben, esetleg néhány adat felsorolása kíséretében arra csupán reámutatni. Egyes iparostól alig lehet kívánni, hogy mindennapi elfoglaltsága közepette az általános iparpolitikával rendszerint összefüggésben lévő ügyet minden oldalról megvilágítsa, hanem a kongresszust előkészítő bizottság feladata, hogy a beérkező indítványhoz, — a mennyiben az további kidolgozást egyáltalában igényel — szakelőadót jelöljön ki.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a kongresszus tagjait következő kedvezményekben részesíti:

a) Az összejövétel rendezőbizottságának megkeresése alapján a kongresszus minden egyes tag-

Az előadás kitűnő, a kiállítás minden tekintetben fényes volt; daczára ennek, a helyátrak — rendkülönbség a helyeknél nem létezik, — nyugati fogalmak szerint, nevetésgesen alacsonyok. Fél silingbe került egy hely, de csak itt a nagy operában; a többi színházak sokkal olcsóbbak. Vállalkozó mindenütt a városi község, a játszó művészek és a kezelő-személyzet alkalmazottjaik; e mellett irányadó azon gazdasági elv, hogy az építés és az épület fenntartásának költségeit a közpénztár viseli, a beléptidíjak a személyzet díjait, osztalékjait és a kiállítás költségeit fedezik.

Dávidtól tudom, hogy Edenvölgynek a nagy operán kívül még vig operája és négy színháza, azonkívül három hangverseny-terme van, melyben minden este zene, énekkar és házi zene hallható. Mint szabadföldi különlegességet öt „tanszínházat” említett, melyben csillagászati, régészeti, földtani, űrlénytani, történelmi, föld- és természetrajzi, szóval minden képzelhető tudományos előadásokat tartanak a szemléltető előadási művészet képzelhető legnagyobb pompájával kísérve. Az előadást a legszellemesebb tudósok írják, a legügyesebb szónokok adják elő, s legavatottabb mérnökök és disztók hozzák színre.

Az ily színházak a leglátogatottabbak; a létező helyek rendszerint nem elegendők, úgy, hogy a város két újabb ily előadási termet építtetett, mindkettőt valószínűleg néhány hónap múlva nyitják meg. Az előadások — melyekkel a legközelebbi este ismerkedtem meg — igazán bámulatosak, s habár a hallgatóság nagy részét tényleg az ifjuság képezi, azért felnőttek is szorgalmasan látogatják.

jának egy öt beléptijegyből álló füzetet az azért járó 2 forint 50 krajczár helyett 1 forintért bocsájtott rendelkezésére.

b) Intézkedett az iránt, hogy a magyar királyi államvasutak igazgatósága az összejövétel rendező bizottságának megkeresése alapján darabonként 1 krajczárba kerülő igazolványokat bocsáson rendelkezésére, mely igazolványok alapján a kongresszus, illetve diszkojzülés stb. tagja a magyar államvasutak és az ezek kezelése alatt álló vasutak vonalán I-ső osztályon 2-od osztályu, II-od osztályon, 3-ad osztályu, III-ad osztályon pedig 2-od osztályu féljeggyel utazhatik.

Azonkívül a székesfőváros is intézkedéseket tett a kongresszus tagjainak minél olcsóbb elszállásolása végett.

Mindeme támogatások csak fokozhatják az iparosság ügybuzgalmát, a mennyiben ebből kiderül, hogy a legfőbb tényezők is kiváló szult fektetnek a hazai ipar fejlődésére. Miután a kongresszus előkészítése, de különösen a kongresszusi tárgyak sokszorosítása és közrebecsátása némi költséget igényel, a — kongresszusban résztvenni kívánók tagdíjat tartoznak fizetni, mely személyenként 5 forintban állapított meg. Ennek fejében a résztvevők a szükséges jelvényt, nyomtatványokat, valamint a kongresszusról kiadandó művet díjmentesen kapják. A székesfőváros látványosságainak kedvezményesen áron leendő megtekintése és egyéb szórakozások ügyében külön rendező-bizottság fog eljárni.

A kongresszuson való részvétel iránti jelentkezések, valamint esetleges indítványok az országos ipari kongresszus előkészítő bizottsága címére (Budapest, VI., Uj-utca 4. szám, I. em.) intézendők.

Tanügy.

(M. Székely János, ipartanoneziskolai igazgató jelentése az 1893-94-ik évről. Felolvasott az ip. tan. felügyelő-bizottságnak 1896 évi júl. 28-án tartott ülésében.)
(Folyt. és vége.)

A tanulók iparágok szerint így oszlanak meg:

1. Asztalos	45
2. Bádógos	2
3. Borbély	2
4. Czipész	27
5. Csizmadia	76
6. Esztergályos	1
7. Kádár	1
8. Kárpitos	2
9. Kerékgyártó	5
10. Kovács	5
11. Lakatos	8
12. Nyomdász	4
13. Órás	1
14. Szabó	16
15. Sziggyártó	1
16. Szobafestő	2
17. Szűcs	8
18. Timár	3

Összesen: 210

Az évről vizsgálat folyó évi jun. 6-án volt. Sajnos, hogy az iparos osztály semmi érdeklődést sem mutatott, sem a vizsgálat, sem az ugyanezen nap délelőttjén rendezett munkakiállítás iránt.

A munkakiállításban részt vett 47 tanuló 49 darabban, Igen szép munkákat állítottak ki a szabó inasok és egyetlen egy darabot, az is gyarló volt, az asztalosok.

Valóban megdöbbentő és sajnálatra méltó, hogy ezen virágzó ipar mesterei ekkorra érzéketlenséget tanusítottak. Legtöbb s elég gondosan készített cikkekkel a csizmadiaik vettek részt.

Azon ezből, hogy a jó magaviseletű és szorgalmas s a legszebb munkákat kiállított tanulók megjutalmaztassanak, szivesek voltak adakozni: a város 10 forintot, a maros-vásárhelyi ker. és iparkamara: 20 frtot.

Itt meg kell emlékezmem a néhai Malcher Ferdinánd szabómester emléke megőrzése végett, Henrik fia által tett 100 frtos alapítványról, melynek célja, hogy a szabóinasok közül a legjobb munkát előállító 3 tanuló annak évi kamatával megjutalmaztassék. Ez évben 3 évi kamat 15 frt használatot fel e célra. Egy tanuló kapott 9 frtot, egy 5 frtot és egy 4 frtot. De az inasok által készített cikkek

ám kellően is ellenőriztettek, mivel nem saját mesterükénél, hanem más mester műhelyében kellett a munkát készíteni. Beh jó volna, ha a többi iparosok is követnék e példát. Megérdemlené. Csak érzék és akarat kellene hozzá.

Az elől jelzett 30 frtból könyvjutalomban részesül 29 inas jó tanulásért és 14 munkáért.

Jelentem a Tekintetes Felügyelő Bizottságnak, hogy az iparos tanoneziskola részt vett az ezredéves országos kiállításán rajzmutatványokkal.

Még egyszer kifejezést adva azon reményemnek, hogy a jövő évben a beiratkozás és iskolába járás talán rendesebb lesz, kérem jelentésem tudomásul vételét.

K. Vásárhelyen, 1896. július 25-én

M. Székely János.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A tisztelt képviselő urak beszámoló beszédét szektak tartani az öt évi működésükről, a választók előtt. Én is beszámolok a városi szünetidő tanuló ifjuságnak folyó hó 15-én tartott nyári táncmulatságáról. De, a két beszámoló között csak az a különbség, hogy a képviselő urak az el nem végzett dolgokat tárják a t. publikum elé s várják újból megválasztásukat, addig én csak egy nemes törekvésről, az ifjusághoz méltó tetteiről tudok beszélni, mikor oly szép czél megvalósításán fáradoznak. Valóban szép és nemes idea volt, mikor megvetették az első forinttal a „szegény tanulókat segélyező alap”-ot, egy nemes ifjusághoz, a város ifjuságához méltó volt annak befejezése is, hisz az első ezer forintot 8 év rövid nyarán gyűjtötték össze.

De mivel csak a nyári táncmulatságukról kell beszámolnom, azt sem tudom, kit vagy mit dicsérjek? A rendezőket, kik oly szépen teljesítették a teendőiket, az elnökséget-é, hogy tevékenységével, ifju lelkesedésével oly szép sikert aratott, vagy a kedves hölgy rendezőket, kik oly kitartóan jártak a Diósné Jenő által festett díszes falí táncszerezen jelzett táncokat, vagy a jó kedvet, mely betöltött minden ifju lelket és egy ost szép emlékezetével eltelve várják újból a jövő évi táncmulatságot.

Minden tekintetben sikerült táncmulatságban a kedves rendezők alig győzték bejegyezni jókedvű táncosaiak nevét a csinos táncszerekekbe; míg az izléses rendezői jelvények az alelnökök finom izlését dicsérik.

Szünet alatt a rendezőség társas vacsorát rendezett, melyen az ifjuság lelkes elnöke, Diósné Ödön igen szép beszédben mondott felköszöntőt a tiszteletbeli elnökre, Erdélyi Károly polg. isk. igazgató urra, míg a hölgy rendezőkre Gyöngyössi István alelnök, az első alapítókra Diósné Jenő mondotak szép pohárköszöntőket.

Ez el nem felejthető mulatságban, mely a hajnali órákban ért véget, ott voltak.

Leányok:

Ambrus Róza, Bodor Janka, Baka Ida, Baka Irma, Benkő Irén, Bartha Zsuzsika, Csizsár Mariska, Diósné Matild, Fluck Ella, Fluck Vilma, Györbíró Etel, Jakab Beatrix, Jakab Karola, Jakab Klárika, Jancsó Ida, Jancsó Irén, Kovács Amália, Kovács Etelka, Kovács Teréz, Klunglein Etelka, Novák Róza, Novák Teréz, Pál Róza, Székely Mariska, Székely Róza, Szabó Teréz, Szini Piroška, Silberberg Katinka, Szöcs Amál, Tóth Teréz, Tóth Ilka Vargha Irén, Vargha Matild, Vargha Etelka, Vajna Margit (Altörja), Veress Mariska (S.-Szt.-György), Zsigmond Ida.

Asszonyok:

Baresa Miklósné, Baló Lászlóné, özv. Baka Dánielné, Benkő Gyuláné, Benkő Lajosné, özv. Bodor Jánosné, Csizsár Dénesné, Diósné Lajosné, özv. Györbíró Lajosné, Hamar Zoltánné, ifj. Jakab Istvánné, Jakab Rudolfné, Jancsó Mózesné, Kovács Istvánné, Kovács Jánosné, Kovács Dánielné, Klunglein Vendelné, Novák Sándorné, Szabó Gyuláné, M. Székely Jánosné, Szini Gyuláné, özv. Szöcs Jánosné, Tóth Józsefné, Vajna Domokosné (Altörja), Veress Gyuláné (S.-Szt.-György).

E mulatság jövedelmével az alapítvány be lesz fejezve, a mennyiben az ezer forintot néhány forint

hiány elérte, a mit utólag rendezendő hangversenyével fog kipótolni, s esetleg megveini egy újabb ezernök alapját.

Tisztelt Szerkesztő unak szíves üdvözléssel

V. R.

Ujdonságok

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban derült, száraz idő várható, emelkedő hőmérséklettel.

— **Szent István napját megülték K.-Vásárhelyt.** Az ünnep előestéjén a város ki volt világítva, másnap pedig a kereskedők üzleteiket már korán reggel becsukták, jóllehet erre a törvény nem kötelezi. Dél előtt a templomban isten tisztelet volt, melyen a hatóságokon kívül nagy számú közönség vett részt.

— **Időjárásunk.** Bő áldásos eső után az idő ismét kiderült s a lehető legszebb idők járnak. A hőmérséklet egy kissé lehült, de az idő nap nap után melegebb lesz.

— **Hangverseny és táncmulatság.** Mint e lapban levezve is volt több ízben, a Kézdivásárhelyi szünetelő tanuló ifjuság annak pótlására, hogy — nyári táncmulatságát programm, illetve hangverseny nélkül rendezte, matinéet óhajtott rendezni a következő vasárnap (aug. 23-án) délután. Azonban, minthogy az ev. ref. egyházban ugyanazon napon urvacora osztás van, az említett matiné megtartásától az ifjuság vezetősége kénytelen volt elállani, minthogy sem közönségre nem lehetett számítani, sem Makkai Dániel ev. ref. énekesvezér ur (ki az énekkarok vezetését volt szíves elvállalni) nem lehetett volna jelen. Ez okból az ifjuság kénytelen volt a matiné helyett esti hangversenyt rendezni, a mitől pedig az előbbi nyári táncmulatság előkészítése alkalmával tartózkodott. A vasárnap (aug. 23.) este 7 órakor kezdődő hangverseny műsora a következő: 1) Nyitány. 2) Szaval Vargha Irén k. a. 3) Magyar népdalok; előadja a rendezőség női kara. 4) Folyóvas Diénes Ödön ur. 5) Zongora játék 4 kézzel; előadják Székely Mariska és Róza k. a. 6) Szaval Molnár Dénes ur. 7. Királyhimnusz Gyarmathytól, előadja a rendezőség vegyes kara. — A műsor befejezte után rögtönzött táncmulatság lesz. Minthogy meghívók az idő rövidsége miatt nem bocsáthatók ki, az elnökség ez uton hívja meg a közönséget. Belépti díj: felülfizetés gyanánt a „Szegény tanulókat segélyező alap” befejezésére tetszés szerint.

— **Értesítés.** A kézdivásárhelyi közs. elemi fiu- és leányiskolába az 1896/7-ik évre szóló beiratások f. évi szeptember hó 1. 2. 3. és 4-ik napjain — a fiuké a fiu, — a leányoké a leányiskola helyiségében — (ez utóbbi a Gyárutca Nagy Ferencz-féle házban) intéztetnek el. A javító, esetleg felvételi vizsgálatok szept. 5-én 8—12 óráig fognak megtartani. A ki javító, esetleg felvételi vizsgálatot akar tenni, köteles a kitűzött idő előtt 2 nappal alatti írt igazgatónál bejelenteni. Felvételi díj 75 kr. A szegények szegénységi bizonyítvány előmutatása mellett ezen díjból csak 15 krt. kötelesek fizetni. K.-Vásárhely, 1896. augusztus 22-én M. Székely János igazgató.

— **Honvédeink nagy gyakorlatoz.** Szombaton reggel 5 órakor indult el a k.-vásárhelyi honvéd zászlóalj őszi nagy gyakorlatoz, mely ezuttal Maros-Vásárhelyen fog megtartani. A zászlóalj lehetőleg felsőbb parancsra — nem vette igénybe a vasutat, hanem gyalogszeresen indult neki a nagy utnak. Az utirány Torján át Bükscz felé. Az őszi gyakorlatok szeptember közepén érnek véget.

— **Véres kardpárbaj** volt e héten K.-Vásárhelyt az ujonnan épült barakk lakatnyában. Morvay és Szűcs honvéd hadnagyok állottak szemben egymással s mindketten súlyosabban megsérültek.

— **A k.-vásárhelyi állami polg. fiu-iskolánál** az 1896/7 iskolai évre a beiratások szeptember hó 1-5 napjain eszközöltetnek a délelőtti órákban. Ugyanakkor lesznek megtartva a pótl. javító- és esetleges felvételi vizsgálatok is. Megemlítjük egyúttal azt a körülményt, hogy ez új iskolai évvel megnyílik az V-ik osztály és az I-ő osztálylval kezdetét veszi a latinnyelv tanak, mint rendkívüli tantárgynak tanítása is. Kéretnek a t. szülők gyermekeikkel személyesen megjelenni a beiratásnál s a megelőző évi iskolai bizonyítványon kívül a beiratandó

gyermekeik újra oltásáról szóló bizonyítványt is magukkal hozni. A beiratáskor 4 frt tan- és 65 kr felvételi díj fizetendő. Hiteles szegénységi bizonyítvánnyal ellátott tanulóknak a tandíj részben vagy egészben elengedtetik. A t. vidéki szülőket figyelmeztetjük, hogy szállás fogadásra nézve az igazgatóság véleményét kikérni el ne mulasszák. A magánvizsgálatok megtartására a kir. tanfelügyelőséggel egyetértőleg szeptember 14-ik napja lett kitűzve, akként, hogy a nevezett napon délelőtt 8 órától kezdve az írásbeli, délután pedig aszóbeli vizsgálat fog megtartatni. Felhívjuk tehát mindazokat, a kik ezen magánvizsgálatra engedélyt nyertek, hogy szeptember 14-én reggel 8 órakor az igazgatósági irodában jelentkezzenek. Egyebekre nézve, ha kíváncsiak, bővebb felvilágosítást készséggel ad Kézdi-Vásárhelyt, 1896. augusztus 21. Az állami polg. fiu-iskola igazgatósága.

— **Vidéki események.** A napokban egyik éjjelen Felvölalban a Venczel koresmájába betért Inceze Márton és Gál Lajos két társával. Sört kértek a koresmárostól, ki azonban a késői időre való tekintettel nem adott. E miatt a koresmáros és vendégei között heves szóváltás keletkezett, majd megrettelgességre került a dolog. A koresmáros saját védelmére egy vas botot ragadott, de azt kicsavarták kezei közül s ekkor berohant szobájába s egy revolverrel tért vissza. Három lövést intézett vendégeire, melyek közül egyik Inceze Mártont találta, de nem halálosan. Még ezzel sem ért véget a makacs éjjeli harc, mert a hadakozók csoportja a koresmáros feleségével és sógorasszonyával megszáporodva újból egymásra rohantak s a küzdelemben a koresmáros bieszkája az Inceze Márton hasát felhasította s mivel Gál Lajos is kapott fejére egy hatalmas ütést, a nagy vérengzés véget ért. A súlyosan megsérült Inceze Márton élet-halál között lebeg, a birói vizsgálat pedig megindult.

— **Táncestély.** A bereczki tanuló ifjuság augusztus 8-án példás viselkedéssel, díszes elmenetelt feltűntető iskolás gyermekek megjutalmaztatása céljából, táncestélyt rendezett. A táncestély összes bevétele: 67 frt 05. Kiadása: 40 frt 44 krt. tett ki. 26 frt 61 krt. tiszta jövedelem a nemcsél alapjára, a Bereczk és Vidéke községi Hitelszövetkezet pénztárába gyűmölösztetés végett elhelyeztetett. Felülfizettek: Dr. Neuman Ármán orsz. gy. képviselő 10 frt, Bajkó Barabás 2 frt, Balázs Laura kisasszony 1 frt, Bara Lajos 55 kr, Nsgs. Bálint László kanonok, Főtiszt. László József plb., Mikó Sándor, Czibalmos Ferecz 50—50 kr, Dr. Sándor Sándor, Bogdán Sándor, Bende Gyula, Konya Mihály 30—30 kr, Péntes Ferencz, Fejér Mihály 20—20 kr. A felülfizetőkkel szemben többször volt alkalom a nyilvánosság előtt a legszebb jutalmat a halál áldozatkészségükért kinyilvánítani; azért a jelen alkalommal is az ártatlan gyermekek, valamint a rendező bizottság nevében mély hálára köteleztetünk s kérjük az egék urat tartsa meg mindannyiát állandó jólétben, hogy a most megkezdett nemcsél alaptevékenység minél többször emelhesse. Köszönetet nyilvánítnak a vidéki és helybeli közönségnek, a kik szép számban vettek részt a táncestélyben, valamint a tanuló ifjuságnak, kik fáradságot nem ismerő lelkesültséggel igyekeztek a cél megvalósítása érdekében mindent megtenni. A kedély, vidámság oly egyöntetű volt, hogy a tánc kiviligos virradtig tartott. Farkas Ignác elnök.

— **Baleset cséplőgépnél.** Futásfalvi Sylvester Antalné, f. hó 19-én mint napszámos dolgozott Bardocz Mihály cséplőgépnél. A mint a teljes működésben levő gép körül forgolódott, a heves szél befújta ruháját a kerek közé s azok a szerencsétlen asszonyt magukhoz ragadták. — Az asszony bal cömbszárát s altestén súlyos sérüléseket szenvedett, de azért kigyógyulása remélhető.

— **Verekezés.** Bartis András peselnek lakost f. hó 18-iki éjjelen a mint haza felé igyekezett, Oppa Ferencz, Kovács Dani Ferencz és Demeter Pál orozva megtámadták s fejszékkel agyba főbe verték. A kemény székely koponya egy ideig vitézül ellenállt a sürű csapásoknak, de a mi sok, még a székely koponyának is megárt: beszakadt biz az vagy két helyen, de azért az ember még él s lehet, hogy meg is fog gyógyulni.

— **Nagy szerencsétlenség** történt f. hó 18-án Gyulafalván. Nevezett napon reggel egy Konez

nevezetű munkás 28 éves ifju felesége egy 5 éves és egy 2 éves kis gyermekével otthon volt s mivel az idő ott a magas hegyek között hűvösre vált, be akart fűteni a szobában levő vas kemencébe, melyet egész nyáron nem használtak. Alig rakta be az asszony a fát s tette alá az égő gyufát, iszonyu robbanás történt, mely az asszony jobb karját leszakította s ezen kívül egész testét úgy összeroncsoolta, hogy az asszony nyomban meghalt. A két kis gyermek közül a 2 éves előbb kiment volt a házból s így nem történt semmi baja, de a másik 5 éves kis leánynak, ki a közeli ágyon ült, egy vasdarab egész hátsó koponyáját leszakította. A rettenetes robbanást, mely két emberi életet oltott ki, a tűzhelybe rejtett dinamitöltény okozta s most a birói vizsgálat azt iparkodik kideríteni, hogy vajjon a patrout valaki rossz szándékból tette-e oda, avagy a családapa rejtette oda, nem gondolva annak végtelen következményeivel.

— **Ipari szerszámok szállítása.** A maros-vásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a marosvásárhelyi állami fa- és fémipari szakiskola 2900 forint áruszerszükségletének szállítása tárgyában az ajánlatok nevezett igazgatósághoz aug. hó 25-éig nyújtandók be. A közelebbi feltételek ugyanott betekintheők.

— **Vasúti szállítások.** A maros-vásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. államvasutak részére szükségelt tisztogatási anyagok, kelmék, törő vásznak és kötélárak szállítása iránt az igazgatósághoz Budapestre szept. hó 15-éig lehet pályázni.

— **Halál a mészkemencébe.** Réder József mágócsi fuvaros hétfőn reggel behajtott Pécsre egy kocsis mészért. Mint onnan írják, Réder kiment az üszöghe országot mentén álló mészkemencéhez s megrakta a kocsiját. Amikor ezzel elkészült, fölkapaszkodott a kocsira, hogy letakarja a meszet gyékenynyol és ponyvával. A kötél azonban, amelylyel a ponyvát le akarta szorítani, egészen korhadt volt s elszakadt, amikor Réder erősen húzta, úgy hogy a fuvaros elvesztette az egyensúlyt s a mészkemencébe vágódott. Az iszonyu esés következtében a szerencsétlen ember koponya- és agyrongcsolást szenvedett s alig pár percnyi vergődés után meghalt.

Idegének forgalma.

Augusztus 13-tól 20-ig.

Nemzeti szálló: Jung Jakab utazó Bécs. Frommer Albert kereskedő London. Blunoston C. kereskedő London. Sebauser S. mérnök Bécs. Klein Mór utazó Bécs. Silberbauer N. utazó Bécs. Simonchich Gyula főhadnagy Kolozsvár. Eichner Bertalan fűrészgár gondnok Csik-Csobányos. Székely N. igazgató Budapest. Böldi László nagybirtokos Bodola. Kelemen Lajos tisztú ügyész S-Szt.-György. Teutsch Ármán könyvelő Budapest. Papp József főhadnagy M.-Vásárhely. Vajna Lajos mérnök S-Szt.-György. Gazda Gyula főszámvevő S-Szt.-György. Ehrnreich Albert fakereskedő Székely-Udvarhely. Kladek István vállalkozó Helyt. Simon Lenő utazó Brassó. Spitz Béla utazó Brassó. Helmroth Izák kereskedő M.-Vásárhely. Helmroth Izrael ügynök Brassó. Grossmann N. kereskedő Miskolc. Stern Antal utazó Budapest. Quintin Viktor utazó Budapest.

NYILTTÉR*)

Hamisított fekete selyem. Egessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül. Mert, míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csak kely barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsetros színű-szalonszál és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggyöngyül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G. (os. és kir. udvari szállító) selyemgyára** Zürichben, házhoz szállítva postabér- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyhöz való, akár egész végeket valódi selyem szövetekből. Svájczba ezimzett levelekre 10 kros és levező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*E rovat alatt közöltékért csupán a sajátóhatóság nyában nem vállal felelősséget

a szerk

HIRDETÉSEK.

Ad[sz. 898—96

Árlejtési hirdetmény.

Alólirott előjáróság által közhírre tétetik, hogy Ozsdola községben egy tűzmentes község-háza építtetik. Kikiáltási ár 7433 frt 44 kr, miről árlejtési szándékozók azon hozzáadás-sal értesíttetnek, hogy az építkezés csakis 1897 ápril hóban venné kezdetét, s azon év Augusztus hó végéig teljes befejezést kell nyerni. A nyilvános árlejtés f. év. szept. 5-én d. e. 10 órakor fog megtartatni, mely alkalommal zárt ajánlatok is elfogadtatnak. — Árlejtési szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy értékpapirban óvadékképet letenni kötelesek.

Minden az építkezésre vonatkozó iratok alattírtak kezén bármikor megtekinthetők.

Ozsdola, 1896. augusztus 19-én.

Szőcs Áron, Lázár Dávid s. k.
körjegyző. kbíró.
141 1—1

Hirdetmény.

Alulírt községi előjáróság a község képviselőtársaság 1896. évi július hó 24-én 32. jknyvi pont alatt hozott határozatából közhírre teszi, hogy Volál községben a vadászati jog 1897. január 1-től kezdve 6 évre folyó év szeptember 23-án d. e. 8 órakor nyílt árverésen a község házában hasznosbérbe adatik.

Felvolál, 1896. augusztus 18-án.

Bodó Mátyás s. k.
körjegyző.
142 1—1

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legsolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitet-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matrőcezzel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 47—100)

Több mint 50 év óta
sikerre használtatik!

az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl is
Eszéken, felsőváros

DIENES G. J.-féle
gyógyszertárban

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztálanságokat biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyóni rizsbor 3 színben . . . 50 kr. és 1 frt.
1 tégely közpaszta . . . 60 kr.

Figyelmeztetés! Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktott védjeggyel el vannak látva és kérik a t. község csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadnia.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt egyházak és a művelt közönséggel tudatni, hogy

Orgona műépítő és hangszer üzletemet

Brassóból Kézdi-Vásárhelyre tettem át.

Midőn ezt tudatom, egyszersmind vagyok bátor értesíteni, hogy üzletemben az ujkor vivmányai szerint készítek orgonákat 4 változattól feljebb a legujabb beosztás szerint, a legszebb stílusban és a legkellemesebb tartós hangolással; továbbá elfogadom oltárok, szószékek készítését, festését és aranyozását; harmonium, zongora, czimbalom készítését, javítását és hangolását.

Üzletembe egy jó házból való fiu, ki polgári vagy realiskolában járt, tanulónak felvétetik.

Tisztelettel

KLINK SÁNDOR

109 9—10

orgona-műépítész.

M. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Érvényes 1896. máj. 1-től.

Érvényes 1896. máj. 1-től

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.48	d. u. 2.45	Medgyes	ind. regg 10.55	éjjel 12.45	
Botfalva	5.39	8.03		Kis-Kapus (vend., elág. Szeb. felé)	11.14	1.01	
Földvár	5.58	8.12			11.41	1.35	
Mogyorós	6.17	8.47		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 1.29	3.06	este 7.59
Apáca	6.36	9.01			1.55	3.38	8.06
Köpecz	6.55	9.19		Nagy-Enyed	ind. 2.17	3.59	
Agostonfalva	7.02	9.25		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	2.56	4.33	
Alsó-Rákos	7.19	9.41			3.06	4.43	
Homoród	7.45	10.03		Gyéres (elágazás Torda felé)	3.37	5.12	
Kacsa	8.02	10.16			3.47	5.18	
Bene	8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	5.24	regg. 6.45	10.45
Erked	8.43	10.51			este 6.13	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	8.—	11.17	2.30
Segesvár (vendéglő)	9.35	11.39			11.04	d. e. 11.32	2.37
	9.42	11.40		Budapest	regg. 5.45	este 8.10	regg. 7.40

Kézdi-Vásárhely—brassói vasút.

	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.56	délután 10.25	2.37	Brassó	ind. reggel 5.20	8.50	délután 3.00
Imecsfalva	5.09	10.38	2.54	Szász-Hermány	5.34	9.09	3.14
Páva-Zabola	5.22	10.51	3.11	Prázmár	5.53	9.33	3.34
Kovácszna	5.38	11.08	3.43	Kökös	6.04	9.46	3.45
Barátos	5.55	11.24	4.08	Uzon	6.15	10.06	3.57
Nagy-Borosnyó	6.07	11.38	4.27	Kilyen	6.27	10.21	4.09
Eresztvény	6.24	11.55	4.48	Sepsi-Szentgyörgy	6.45	10.49	4.27
Sepsi-Szentgyörgy	6.54	d. u. 12.25	5.28	Eresztvény	7.07	11.17	4.49
Kilyen	7.02	12.33	5.38	Nagy-Borosnyó	7.24	11.47	5.07
Uzon	7.15	12.46	5.54	Barátos	7.45	12.16	5.28
Kökös	7.25	12.56	6.07	Kovácszna	8.08	12.48	5.46
Prázmár	7.45	1.16	6.34	Páva-Zabola	8.19	1.01	5.59
Szász-Hermány	8.01	1.32	6.54	Imecsfalva	8.31	1.19	6.03
Brassó	8.15	1.46	7.12	Kézdi-Vásárhely	8.45	1.37	este 6.27